

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

проф. Богдан Буж

26 травня 2026 року

**ПРОГРАМА
СПІВБЕСІДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**
при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
для вступників на базі повної загальної середньої освіти

Тернопіль – 2026

Пояснювальна записка

Співбесіда з німецької мови проводиться згідно з вимогами до вступників до ЗВО, складених з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1), програми НМТ та рівнів навчальних досягнень випускників ЗЗСО, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України.

Абітурієнт повинен:

1. Розуміти німецьку мову в обсязі тематики, визначеної програмою середньої школи; сприймати мовлення іншої особи при безпосередньому спілкуванні, усвідомлюючи як його зміст, так і його особливості; адекватно реагувати на почуте; брати участь у бесіді та вести діалог в межах окреслених тем.

2. Вміти логічно і послідовно викласти свої думки німецькою мовою в межах передбаченої програмою тематики.

3. Вміти читати і розуміти адаптовані тексти художнього, науково-популярного і суспільно-політичного характеру, ставити і відповідати на запитання.

4. Знати основи граматики німецької мови; вміти застосовувати правила у мовленні; мати достатній для розуміння текстів середньої складності запас лексичних одиниць.

Під час співбесіди перевіряється вміння абітурієнта:

1. Правильно прочитати уривок з автентичного тексту зі швидкістю 100-110 слів на хвилину та перекласти його; прокоментувати зміст прочитаного; поставити до вказаного речення різні типи запитань.

2. Чітко пояснити запропоноване питання з основ граматики (в межах програми середньої загальноосвітньої школи) та проілюструвати його прикладами.

3. Вести усну бесіду в межах зазначеної розмовної теми.

Перелік розмовних тем, що виносяться на співбесіду

PRÜFUNGSTHEMEN

1. Der Mensch und die Umwelt.
2. Mein Heimatdorf / meine Heimatstadt.
3. Über mich selbst und meine Familie.
4. Die berühmten Persönlichkeiten Deutschlands.
5. Die großen Städte Deutschlands.
6. Meine Wohnung / mein Haus.
7. Die Erholung und Schulferien.
8. Deutschland.
9. Kyjiw, die Hauptstadt der Ukraine.
10. Die Ukraine, ein souveräner Staat.
11. Mein (e) Freund (in).
12. Die Feiertage des deutschen Volkes.
13. Reisen und Wandern.
14. Bücher in meinem Leben.
15. Meine Schule.
16. Berlin.
17. Dienstleistungen (im Warenhaus usw.)
18. Sport in meinem Leben.
19. Die Feiertage des ukrainischen Volkes
20. Mein Lieblingsschriftsteller.
21. Meine Einstellung zur Kunst (Musik, Malerei, Kino, Theater).
22. Hobbys.
23. Ich möchte Lehrer werden.
24. Meine Freizeit.
25. Mein Arbeitstag.
26. Österreich.
27. Wozu lernt man Fremdsprachen ?
28. Die Sehenswürdigkeiten Deutschlands.
29. Meine Lieblingsjahreszeit.
30. Die Schweiz.

Перелік граматичних тем, що виносяться на співбесіду

1. Утворення та вживання презенсу.
2. Утворення та вживання імперфекту.
3. Утворення та вживання перфекту.
4. Утворення та вживання плюсквамперфекту.
5. Утворення та вживання футуруму.
6. Утворення та вживання наказового способу.
7. Модальні дієслова, їх відмінювання і вживання.
8. Зворотні дієслова, їх відмінювання та вживання.
9. Infinitiv з часткою zu і без частки zu.
10. Дієслова з відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами.
11. Partizip I і Partizip II, їх утворення та функції.
12. Речення з конструкцією haben/sein + zu + Infinitiv.
13. Означений і неозначений артиклі, їх відмінювання та вживання.
14. Відмінювання та вживання іменників у різних відмінах.
15. Множина іменників: утворення, відмінювання, вживання.
16. Підрядні речення часу.
17. Прийменники, що вимагають Dativ, прийменники що вимагають Akkusativ.
18. Утворення та вживання часових форм пасиву — презенса та імперфекту.
19. Відмінювання та вживання вказівних займенників.
20. Відмінювання та вживання особових займенників.
21. Порядок слів у розповідних, питальних та складнопідрядних реченнях.
22. Підрядні означальні речення.
23. Неозначені займенники man, es та їх вживання.
24. Прийменники з подвійним керуванням.
25. Підрядні додаткові речення.
26. Відмінювання та вживання присвійних займенників.
27. Кількісні та порядкові числівники.
28. Утворення та вживання ступенів порівняння прикметників і прислівників.
29. Підрядні речення причини.
30. Заперечні речення з nicht і kein.

**Критерії та система оцінювання співбесіди
з німецької мови**

ЧИТАННЯ	
Бали	Критерії
	Робота з текстом
1	Абітурієнт не зміг прочитати текст чи прочитав текст із такими помилками, які роблять неможливим його розуміння, тобто абітурієнт зовсім не володіє навичками і вміннями в техніці читання. Абітурієнт не зрозумів тексту через відсутність будь-яких знань лексики і граматики і не зміг перекласти навіть базових слів чи словосполучень. Абітурієнт не зміг переказати текст та не зміг утворити жодного питання.
2	Абітурієнт розпізнавав та читав у тексті лише окремі речення та базові словосполучення; техніка читання абітурієнтом практично не засвоєна. Абітурієнт перекладав текст зі словником, однак зміг перекласти лише окремі слова, словосполучення та речення, не переклавши текст у цілому. Абітурієнт зміг сказати лише кілька речень по тексту, демонструючи при цьому недостатнє володіння лексичним матеріалом та незнання граматичного матеріалу. Абітурієнт побудував лише одне-два однотипних питання до тексту, допустивши при цьому помилки, які унеможливили розуміння змісту питань.
3	Абітурієнт читав текст із великою кількістю помилок (понад 15), які ускладнювали розуміння прочитаного, тобто абітурієнтом погано засвоєно техніку читання. Абітурієнт перекладав текст зі словником, однак зробив більше 15 помилок, які утруднюють розуміння, тобто абітурієнт, погано володіє програмним обсягом лексики та практично не має навичок роботи зі словником. Абітурієнт переказав окремі події тексту, не висловив власну точку зору стосовно прочитаного, продемонстрував значні труднощі в підборі мовних засобів та зробив 11-12 помилок. Абітурієнт побудував 1-2 однотипні питання до тексту, допустивши при цьому помилки, які ускладнили розуміння змісту питань.
4	Абітурієнт прочитав текст, зробивши до 15 помилок, тобто абітурієнтом засвоєно техніку читання не достатньо. Абітурієнт переклав текст зі словником, однак зробив до 15 значних помилок, тобто абітурієнт недостатньо володіє програмним обсягом лексики та не має достатніх навичок роботи зі словником. Абітурієнт переказав окремі події тексту, практично не висловив власну точку зору стосовно прочитаного, демонструючи при цьому значні труднощі в

	підборі мовних засобів та зробивши 9-10 помилок. Абітурієнт утворив 4-5 однотипних питань, зробивши при цьому 7-8 помилок.
5	Абітурієнт прочитав текст, зробивши 9-10 значних помилок, тобто абітурієнтом засвоєно техніку читання із прогалинами. Абітурієнт переклав текст зі словником, однак зробив 9-10 значних помилок, тобто абітурієнт не повною мірою володіє програмним обсягом лексики та часто не вміє знаходити у словнику незнайомі йому слова. Абітурієнт переказав окремі події тексту, демонструючи при цьому значні труднощі в підборі мовних засобів та зробивши 9-10 помилок; практично не висловив власну точку зору стосовно прочитаного. Абітурієнт утворив 4-5 питань двох типів, допустивши при цьому 7-8 помилок.
6	Абітурієнт прочитав текст, зробивши 7-8 значних помилок, тобто абітурієнтом засвоєно техніку читання не повністю. Абітурієнт переклав текст зі словником, однак зробив 7-8 значних помилок, тобто абітурієнт, не в повній мірі володіє програмним обсягом лексики та не завжди вміє знаходити у словнику незнайомі йому слова. Абітурієнт переказав основні події тексту, загалом висловив власну точку зору стосовно прочитаного, хоча з певними труднощами в підборі мовних засобів (переважно простих) та зробивши 7-8 помилок. Абітурієнт утворив 4-5 питань двох типів, допустивши при цьому 5-6 помилок.
7	Абітурієнт прочитав текст у швидкому темпі, зробивши 5-6 помилок, тобто абітурієнтом засвоєно техніку читання з незначними прогалинами. Абітурієнт правильно переклав текст, користуючись словником, однак зробив 5-6 помилок, тобто абітурієнт, в основному, володіє програмним обсягом лексики та вміє працювати зі словником і знаходити незнайомі йому слова. Абітурієнт усно відтворив основні події прочитаного уривку, частково висловив власні міркування щодо змісту прочитаного, демонструючи при цьому вміння висловлюватися іноземною мовою, хоча з певними помилками (5-6) та використовуючи при цьому прості лексичні одиниці та граматичні структури. Абітурієнт утворив 4-5 питань різних типів, допустивши при цьому 5-6 помилок.
8	Абітурієнт усно відтворив основні події прочитаного уривку та висловив власні міркування щодо змісту прочитаного, демонструючи при цьому вміння досить вільно висловлюватися іноземною мовою та зробивши 3-4 помилки.

	Абітурієнт утворив 4-5 питань різних типів, допустивши при цьому 3-4 помилки.
9	Абітурієнт прочитав текст у швидкому темпі, зробивши 1-2 помилки, тобто абітурієнтом добре засвоєно техніку читання. Абітурієнт переклав текст практично без словника, допустивши 1-2 незначні помилки, тобто абітурієнт дуже добре володіє програмним обсягом лексики. Абітурієнт усно відтворив усі події прочитаного уривку, висловив певні міркування щодо змісту прочитаного, демонструючи при цьому вміння досить вільно висловлюватися іноземною мовою, використовуючи, переважно, нескладну лексику та граматичні структури, зробивши 1-2 помилки. Абітурієнт утворив 4-5 питань різних типів, допустивши при цьому 1-2 помилок.
10	Абітурієнт прочитав текст без помилок у швидкому темпі, тобто абітурієнтом у повній мірі засвоєно техніку читання. Абітурієнт правильно переклав текст, не користуючись словником, тобто абітурієнт вільно володіє запасом слів, що виходить за рамки програмних вимог. Абітурієнт усно відтворив основні події прочитаного уривку та висловив власні міркування щодо змісту прочитаного, демонструючи при цьому вміння вільно та правильно висловлюватися іноземною мовою, використовуючи складну лексику та граматичні структури, які виходять за межі програми. Питання до тексту є різнотипними і утворені правильно.
Граматика	
1	Абітурієнт не висвітлив жодного пункту запропонованої граматичної теми.
2	Абітурієнт не завершив розкриття граматичної теми, або допустив при її висвітленні грубі помилки, які спотворюють суть цієї теми.
3	Абітурієнт розкрив граматичну тему зі значними прогалинами, не виклав її суті, а лише другорядні пункти.
4	Абітурієнт висвітлив запропоновану граматичну тему частково, із 7-8 помилками, які свідчать, що абітурієнт не засвоїв певну частину важливих аспекти цієї теми.
5	Абітурієнт у цілому розкрив граматичну тему, допустивши, однак, 5-6 помилок.
6	Абітурієнт повністю пояснив запропоновану граматичну тему, зробивши, однак, 3-4 помилки, які свідчать, що абітурієнт не повністю зрозумів деякі аспекти цієї теми.
7	Абітурієнт розкрив граматичну тему, в основному, правильно і в повному обсязі, зробивши, однак, 1-2 помилки середньої

	складності, які вказують на те, що студент ще не твердо засвоїв 1-2 аспекти аналізованої теми.
8	Абітурієнт розкрив запропоновану граматичну тему правильно і в повному обсязі, допустивши, однак, 3-4 незначних помилки.
9	Абітурієнт правильно і в повному обсязі розкрив запропоновану граматичну тему, допустивши, однак, 1-2 незначні помилки.
10	Абітурієнт правильно і в повному обсязі висвітлив граматичну тему, продемонструвавши при цьому знання, які виходять за межі програми.
Розмовна тема	
1	Абітурієнт не зміг висловитися на запропоновану розмовну тему.
2	Абітурієнт із труднощами висловлювався на запропоновану розмовну тему, вживаючи прості фрази і речення, однак не розкрив тему та допускав значну кількість помилок, які утруднювали розуміння висловлювання.
3	Абітурієнт із труднощами висловлювався на запропоновану розмовну тему, практично не розкрив її, вживаючи прості фрази і речення, допустивши значну кількість помилок, які утруднювали розуміння висловлювання.
4	Абітурієнт поверхнево передав основний зміст розмовної теми, вживаючи при цьому прості лексичні та граматичні засоби та допускав помилки, які дещо утруднювали розуміння висловлювання.
5	Абітурієнт розкрив основний зміст теми, вживаючи при цьому прості лексичні та граматичні засоби та допустивши 9-10 помилок, які не завадили розумінню змісту висловлювання.
6	Абітурієнт розкрив основний зміст теми, вживаючи при цьому прості лексичні та граматичні засоби та допустивши 7-8 помилок, які не завадили спілкуванню.
7	Абітурієнт зв'язно висловлювався на запропоновану розмовну тему, передав зміст теми, вживаючи при цьому, переважно, прості лексичні та граматичні засоби та допустивши 5-6 помилок.
8	Абітурієнт спонтанно висловлювався на запропоновану розмовну тему, аргументував свою точку зору, застосовуючи при цьому різноманітні мовних засоби (переважно прості) та основні типи речень, допустивши однак 3-4 незначні помилки.
9	Абітурієнт вільно і спонтанно висловлювався на запропоновану розмовну тему, аргументував свою точку зору, застосовуючи при цьому різні мовні засоби (в тому числі

	складні) та різні типи речень, допустивши, однак, 1-2 незначні помилки.
10	Абітурієнт вільно і спонтанно висловлювався на запропоновану розмовну тему, гнучко, ефективно та без зусиль використовуючи для цього не лише мовні засоби, передбачені програмою, а й такі граматичні і лексичні конструкції, які засвідчують ширші від програмних знання, навички й уміння абітурієнта.

Схема переведення балів,

отриманих за усну співбесіду з німецької мови, у шкалу від 100 до 200 балів має такий вигляд:

Бал	Бал 100-200	Бал	Бал 100-200
0	0	16	116
1	8	17	122
2	16	18	128
3	24	19	134
4	32	20	140
5	40	21	146
6	48	22	152
7	56	23	158
8	64	24	164
9	72	25	170
10	80	26	176
11	86	27	182
12	92	28	188
13	98	29	194
14	104	30	200
15	110		

Співбесіда вважається зарахованою, якщо абітурієнт за результатами оцінки відповідей набрав не менше 100 балів за 200-бальною шкалою.

Рекомендована література для підготовки до співбесіди з німецької мови:

1. Зеня Л.Я., Чобітько В.І. Тестові завдання для контролю рівня сформованості мовленнєвої компетентності в читанні та аудіюванні: німецька мова. 11 клас. Рівень А2-В1+. Prüfungstraining Deutsch. Lesen. Hören: навч. посіб. Горлівка : Вид-во ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», 2014. 64 с.

2. Матієв Р.І., Смолій М.С., Припін Р.М., Михайлівська Ю.О. Німецька мова. ЗНО та НМТ. Комплексне видання. ЗНО та НМТ 2025. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2025. 440 с.
3. Німецька мова. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання. Уклад. І. Грицюк. Тернопіль: Підручники і посібники, 2023. 288 с.
4. Розовик О. Граматика німецької мови. Київ: Арій, 2023. 112 с.
5. Смолій М.С. Німецька мова: тематичні тексти: навч. посіб. для учнів та студентів. Вид. 3-тє, перероб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2017. 192 с.
6. Смолій М.С. Німецька мова: Довідник для підготовки до ЗНО. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2019. 224 с.
7. Третьяк О. Вивчаємо німецьку. Розмовні теми для середньої школи. Київ: Арій, 2023. 96 с.
8. Штіф, К. Німецька граматики коротко і легко. Київ: Методика, 2021. 200 с.
9. Deutsch: einfach und effektiv: навчально-методичний посібник. Укладачі: Калинюк Т.В., Кріль Л.В. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2023. 264 с.
10. Sind Sie in der deutschen Grammatik gut beschlagen? Чи ви добре знаєте німецьку граматику? Ein Wegweiser durch das Dickicht der deutschen Grammatik: посібник-порадник для самостійної роботи над німецькою граматику. Уклад: Б. І. Гінка , В. Я. Ломакович. Вид. 3-тє, перероб. і допов. Тернопіль: ТНПУ, 2021. 108 с.